

2024-nji ýyl türkmen edebiýatynyň nusgawy şahyry Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygynyň hem-de onuň özüniň hormatyna Köpetdagyň eteginde paýtagtymyzyň täze «Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgäh toplumy dabaraly ýagdaýda açyldy.

Bu iri desganyň Magtymguly Pyragynyň beýik ýadygärliginden başga-da, dürli ýurtlaryň we döwürleriň meşhur şahyrlarynyň hem-de akyldarlarynyň ýadygärlikleri ýerleşdirilen seýilgähi hem özünde jemleýändiginiň özboluşly manysy bardyr.

«Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgäh toplumynyň çäklerinde dünýäniň dürli ýurtlarynyň bütindünýä meşhur ýazyjylarynyň hem-de şahyrlarynyň ýadygärlikleriniň 24-si oturdyldy. Munuň özi halklaryň dostlugy we adamzadyň medeni-mirasynyň jebisligi babatda onuň ähmiýetini nygtaýar.

Şol şahyrlaryň biri hem 1956-njy ýylyň Nobel baýragynyň eýesi bolan Huan Ramon Himenes. Huan Ramon Himenes 1881-nji ýylyň 23-nji dekabrynda Moger şäherinde doguldy. Ol maşgalada iň kiçi çagady. Çagalygynda Huan Ramon örän arzuwçyl oglanjykdy, ol owadan zatlara uzak wagtlaý haýran galyp seredip durup bilýärdi. Ol kaleýdoskopa seretmegi örän gowy görýärdi. 1893-nji ýylda ol iýezuit kollejine okuwa girýär. Üç ýyldan soň, bakalawr derejesini hem-de orta bilim alyp, ol Sewiliýanyň uniwersitetiniň hukuk fakultetine okuwa girýär. 1898-nji ýylda Huan Ramon Himenes uniwersiteti taşlap, sygryýet bilen ymykly meşgullanýar. Ol fransuz şahyrlary Bodleriň, Warleniň, Mallarmeniň sygyrlaryny içgin okaýar.

Tankytçylar Himenesiň döredijiliginde üç tapgyry tapawutlandyryýarlar - birinji tapgyrda ol Bekkeriň romantik lirikasynyň, Bodleriň hem-de Werleniň fransuz simwolizminiň täsirleriniň başdan geçiripdir. Ikinji tapgyrda ol Bleýkiň, Şelliniň, Emili Dikinsoňnyň we Uilýam Batler Ýeýtsiň işlerindäki ruhbelentlige gaplanýar. Onuň döredijiliginiň üçünji tapgyry ruhy seljermelere hem-de ýiti aýdyňlyga ymtylmaga ýakynlyk bilen tapawutlanypdyr.

Huan Ramon Himenesiň ömrüne degişli wakalar barada 2015-nji ýylda režissýor Antonio Gonsalo tarapyndan «Wagt pursadyndaky ýagtylyk» atly çeper film surata düşürildi.

Muhammetmyrat DÖWLETMYRADOW
Türkmenistanyň Döwlet energetika
institutynyň talyby